

[S. Munk.]

vide sig, at Loven, ført ud i Praksis, ved Siden af at skabe en forøget Beskæftigelse vil medvirke til en Højnelse af Boligstandarden i al Almindelighed og i ganske særlig Grad til en moralsk, social og kulturel Højnelse af Vilkaarene for den fattige og børnerige Del af Befolkningen.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til Vedtagelse i dette høje Ting.

Jensen-Brobj: Det er jo ikke Smaabeløb, der her fra Statens Side stilles til Raadighed som Laan til Boligbyggeri. I § 1 stiller man 10 Mill. Kr. til Raadighed i 6 Aar, det bliver 60 Millioner. I § 5 stilles 3 Mill. Kr. til Raadighed i 6 Aar, det er 18 Mill. Kr., det er til København og Provinsbyerne til Laan til Parcel- og Rækkehusbyggeri; 1 Million i 6 Aar, det er 6 Mill. Kr., til samme Formaal paa Landet og paa Købstædernes Landbrugsarealer uden for disses bymæssige Bebyggelse, samt endelig ½ Mill. Kr. om Aaret i 6 Aar, det er 3 Mill. Kr., til Opførelse eller Ombygning af Forsamlingshuse, Gymnastiksale, Husholdningsskoler, Undervisningskøkkener, Lærilgehjem, Vandrehjem o. s. v. I alt bliver det, hvis Bestemmelserne udnyttes helt og fuldt, 87 Mill. Kr., der efter denne Lov stilles til Raadighed som Laan for at faa Gang i Boligbyggeriet. Nu kan man spørge: Er det nødvendigt, at Staten stiller saa store Beløb til Raadighed for at faa Gang i Byggeriet, og: Hvorfor er det nødvendigt? Det er rigtigt, at Byggeriet er standset, og da Byggeindustrien er en Nøgleindustri for en Masse Haandværksfag, er Følgen blevet en mægtig Arbejdsløshed. Derfor kan man godt slaa fast, at mange spejder efter disse Laanelove, hvor Staten stiller Kapital til Raadighed.

Vi fra Venstres Side kan tiltræde Grundprincippet i Lovforslaget, men har mange kritiske Bemærkninger at gøre til de enkelte Paragraffer, men det skal jeg senere komme en Smule tilbage til.

Men hvorfor er Byggeriet standset, og hvorfor maa man nu komme med dette Lovforslag, hvor Staten stiller Kapital til Raadighed? Er det ikke, fordi Regeringen paa dette Omraade har ført en forfejlet Politik? Først ødelægger man gennem en forfejlet Valutapolitik og en forfejlet Rente-, Diskonto- og Kreditindskrænkningsspolitik alle Muligheder for Byggeriet. Valutaadministrationen har hidtil hindret de udenlandske Byggematerialer i at komme ind i Landet i tilstrækkelig Mængde. Gang paa

Gang er Valutatildelingen til Byggematerialer, navnlig Jern og Træ, skaaret ned til en Trediedel af den normale Indførsel; derved er der blevet Mangel paa disse vigtige Byggematerialer, og Priserne er drevet op i fantastiske Højder. Men ogsaa en Masse andre Byggematerialer er paa Grund af utilstrækkelig Valutatildeling fordyret, bl. a. Bygningsbeslag, Jernrør og elektriske Artikler. Vore hjemlige Skovvejere har taget Chancen og ladet deres Træ stige i Forhold til Efterspørgselen, og Statens Skovvæsen har ikke holdt sig tilbage, tværtimod, dette Statsvæsen har endog været med i Monopolordninger; Tømmer, Lægter, Brædder, skrues op med 20—25 pCt., for Lægternes Vedkommende endda helt op over 50 pCt. Nationalbankens Kreditindskrænkningsspolitik har næsten umuliggjort al Finansiering af Nybygninger. Den deraf følgende daarlige Obligationskurs giver Bygherren et mægtigt Tab paa Kursen, naar han skal sælge sine Obligationer, og sætter dermed den effektive Rente op i en meget høj Procent. Paa Grund af Kreditindskrænkningsspolitikken har Banker og Sparekasser ingen Penge at sætte i Nybygninger, og derfor er alle Bygherrer henvist til Obligationslaan. Jeg kan nok huske Talen om Rentenedsættelse, som Regeringspartierne holdt her saa mange Gange for nogle Aar siden: det var Landstingets Skyld, det var Venstre og de Konserverative i Landstinget, der var Skyld i, at man ikke fik Rentensænkning. Nu har Regeringen haft Flertal i Landstinget siden Efteraaret 1936 — hvorfor har vi saa ikke faaet Rentensænkningen? Ja, vi har endda faaet Diskontoforhøjelse et Par Gange, og Renten, navnlig den effektive Obligationsrente, er steget stærkt. Skal vi derfor ikke snakke rent ud af Posen og være enige om, at det er Regeringens Politik, som har ødelagt alt privat Byggeri og dermed skabt den store Stigning i Arbejdsløsheden og den deraf følgende Mangel paa Lejligheder for børnerige Familier?

Nu kommer man med dette Forslag for at bøde lidt paa Misèren. Det er ikke noget enestaaende Tilfælde. Hele Regeringens Erhvervspolitik er jo ført efter samme System: først slaar man Erhvervsulighederne i Stykker og bagefter, naar meget er ødelagt, kommer man med Krykkerne! Partiet Venstre vil godt være med til at hjælpe Byggeriet i Gang igen. Vi vil meget gerne være med til at skabe fornyede Arbejdsuligheder for de arbejdsløse, og vi vil ogsaa godt hjælpe børnerige Familier til, at de kan bo for en rimelig Leje. Derfor kan vi, som allerede nævnt, tiltræde Prin-